

Proletariatets diktatur

Errico Malatesta

1919

Vårt broderorgan *Revei-Risveglio* i Genf har offentliggjort en del av ett högst intressant brev från Enrico Malatesta till en italiensk vän. Malatesta är i Sverige bland annat bekant för sin ypperliga skrift: "Några ord till jordens arbetare". Se ock Krapotkins bok: *En anarkists minnen*. Malatesta, som under hela världskriget förblivit trogen anarkismens antinationalistiska och antimilitaristiska idéer, är en av världsproletariatets betydelsefullaste andlige ledare. Som människa, revolutionär, social kämpa och anarkistisk tänkare är han en bland de främste.

Nu till frågan om diktaturen, som synes sysselsätta dig mycket. Jag tror att vi i grund och botten äro bägge av samma mening i denna fråga.

Jag anser att ifråga om denna sak anarkisternas uppfattning är given. Före bolsjevikrevolutionen fanns det åtminstone ingen inom vår rörelse som svävade på målet ifråga om diktaturen. Anarkism betyder: *ingen regering* och med den allra starkaste logik och berättigande *ingen diktatur*, som ju är en absolutistisk regeringsform utan kontroll och utan författningsmässiga inskränkningar.

Efter bolsjevikrevolutionen ha emellertid flera av våra vänner förväxlat och sammanblandat revolutionen mot den gamla regeringen och den nya regering som bildas för att hålla revolutionen inom vissa gränser och föra revolutionen mot ett särskilt *partimål*. Dessa vänner ha själva nästan blivit förklarade bolsjeviker.

Nå, men bolsjevikerna äro ingenting annat än marxister; de ha förblivit ärliga och konsekventa marxister, medan deras mästare och förebilder: *Plechanoff*, *Hyndman*, *Scheidemann*, *Noske* m. fl., m. fl. ha slutat, som du vet, som proletariatets förrädare. Vi kunna alltså akta bolsjevikernas uppriktighet, beundra deras energi, men då vi aldrig på det teoretiska området delat deras åskådning få vi inte nu, när de övergå från teori till praxis, förena oss eller ingå förbund med dem.

Men kanhända våra bolsjevistiska vänner med ordet "proletariatets diktatur" ingenting annat mena än proletariatets revolutionära aktion, d. v. s. arbetarnas expropriation av jord och produktionsmedel, och arbetet att grunda ett samhälle och organisera en livsform, som icke lämnar något rum övrigt för en klass, som endast utsuger och förtrycker producenterna?

Så *förstådd* skulle "proletariatets diktatur" betyda den faktiska makten för *alla* arbetare, sysselsatta med att undanröja det kapitalistiska samhället. Så fort det reaktionära motståndet besegrats och ingen mer har makt att tvinga folkmassan att lyda och arbeta för honom, så skulle denna makt betyda anarkism. I detta fall skulle vår oenighet med bolsjevikerna endast vara en strid om ord. Proletariatets diktatur skulle då betyda *allas* diktatur. *Allas* regering är icke detsamma som regering i auktoritärt, historiskt och praktiskt sinne.

Men de verkliga partigångarna, som hålla på proletariatets diktatur förstå saken annorlunda. Vi kunna bäst se det i Ryssland. Där är det egentliga proletariatet som härskarmakt icke tillfinnandes, såsom ex. *folket* i de demokratiska staterna, d. v. s. det tjänar uteslutande till att dölja det verkliga förhållandet, det sanna tillståndet.

I själva verket handlar det sig för partigångarna av "proletariatets diktatur" om ingenting annat än ett *partis* eller *flera partiledares* diktatur. Det är vanlig diktatur, med dekret, förfoganden, straffbestämmelser, som besoldade tjänstemän utför och framförallt med väpnad militärmakt, som i dag föregives även försvara revolutionen mot *yttre* fiender, men redan i morgon skall komma att tjäna att påtvinga arbetarna diktatorernas vilja, att dämpa in och hämma revolutionen, att konsolidera och befästa särintressen hos de härskande diktatorerna och att gentemot och inför folkmassan försvara en ny privilegierad klass.

Även general Bonaparte tjänade endast till att gent emot den europeiska reaktionen försvara franska revolutionen 1879!

Lenin, Trotzky och deras kamrater må vara uppriktiga revolutionärer och enligt sin uppfattning av revolutionen ingalunda förrätt densamma. *Men just de förbereda redan i dag alla de regeringsformer* som skola komma efter dem och som, under täckmantel av försvar av revolutionen, skola döda revolutionen.

De skola bli de första offren för sina egna metoder och med dem skall, jag fruktar det, revolutionen bryta samman. Det är historien som upprepar sig; mutadis mutandis, med de nödiga ändringarna. Robespierres diktatur förde Robespierre till giljotinen och öppnade vägen för Napoleon.

Detta är mina allmänna idéer om tingen i Ryssland. Vad beträffar detaljerna äro meddelandena så olikartade och motsägande att det är omöjligt att få en klar bild. För oss är endast en sak viktig: *vår* uppgift.

Det Anarkistiska Biblioteket

Errico Malatesta
Proletariatets diktatur
1919

Tidningen Brand #42 1919

www.anarkistiskabiblioteket.se